

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת פקודי - החודש
שנת תשפ"ה

גליון
צ"ט

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

• מלה טובה

הילדים: "יש לנו בורא עולם! לא צריכים לפחד משום דבר!"

המחשבות של עצמנו הן תזכרת טובה

אני רוצה לבקש ולחזק את כל המלמדים, מורות, את אלו שנמצאים עם הילדים בשעת האכל, המזכירות שעובדות במשרד, וכל אלו שמסתובבים על יד הילדים, דעו לכם: אתה יכול ואתה מחייב להכניס בילדים אהבה אל השם יתברך, אהבה למצוות, ובטחון עצמי.

כשאתה עובר ליד ילד, תן לו מלה טובה; במקום לחשוב: 'הילד הזה פן צריך אותי? הילד הזה לא צריך אותי?' - תן לו מלה טובה! תגיד עוד פעם לילדים: "השם יתברך אוהב אותך!", "המצוות שלך מאוד יפות!"

הרבה מאוד מורות חושבות ומדמינות לעצמם בסתר מחשבות של נחיתות: 'האם אני מורה טובה? האם אני לא מורה טובה? צריכים אותי למורה? או שבאמת לא צריכים אותי, רק שלא יודעים איך לפטר אותי, כי לא רוצים להכאיב לי...' וכו' מסתובב המח עם כל סוגי המחשבות; זה דבר טוב מאוד למורות, כי הן יכולות לעשות לעצמן 'קל וחמר': אם אני, אדם מבוגר, שכתב בחרו בי להיות מחנכת, מלאה במחשבות מסוג זה, אז מה כבר תחשב הבת הקטנה?

התוספות מקשה (שם, דבור המתחיל שאף הן היו באותו הנס), מה פרוש שהנשים 'גם' עזרו לנס? הרי 'עקר' הנס קרה רק על ידי אשה, על ידי אסתר המלכה?!

מתרץ התוספות, מדבר כאן מי היה כלול ב'גזרה' להרג, על זה אומרת הגמרא שהגזרה של המן היתה גם על הנשים, כמו שכתוב (אסתר ג, יג): "להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים", המן רצה להרג את כלם, ולכן גם הנשים צריכות לשמע את המגלה.

אבל לא מדברים כאן איך ה'נס' קרה, כי זה בטוח שכל הנס קרה על ידי אסתר המלכה! אבל הבה נראה איך הצליחה אסתר המלכה לקרע את הגזרה; חכמינו הקדושים אומרים: (אסתר ו, ב) פרק ט, סימן ד) אסתר המלכה מסרה למרדכי הצדיק שיאסף את הילדים ויבקש אתם מהשם יתברך, וכו' עשה מרדכי הצדיק, הוא אסף עשרים ושתים אלף ילדים, והוא בקש אתם מהשם יתברך, וכו' נקרעה הגזרה.

רואים מזה את מעלתם של מלמד או מורה, שמחזירים בילדים 'תפלה'; שייבקשו הכל מהשם יתברך, ו'אמונה'; שיידעו שהשם יתברך נמצא כאן, והכל הוא השם יתברך, ובכל פעם ששומעים חדשות מפחידות, משננים עם

בעזרת השם יתברך אנו מביאים לפניכם שיעור נוסף שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים, בפרשת פקודי התשפ"ה.

לפני השיעור שר ראש הישיבה שליט"א את השיר: "אשריכם אשריכם, מלמדים יקרים, עליכם עומד העולם, עליכם עומד העולם."

יום טוב, מחנכים יקרים.

אני רוצה שישמיעו את השיעור של היום לכל המחנכים במוסדותינו, ובמיוחד למורות של בית פיגא: בקריה, בקרית יואל, בוויליאמסבורג, בירושלים, ובטבריה; ובעזרת השם גם נפתח בקרוב בית פיגא בבני ברק, וכו' נכין לאט לאט את הדור לקראת משיח.

מעלתם של מלמד ומורה

אנו עומדים כעת בימים שלפני החג הקדוש פורים. חכמינו הקדושים אומרים (מגלה ד): "אמר רבי יהושע בן לוי, נשים חייבות במקרא מגלה", בדרך כלל נשים פטורות ממצוה שתלויה בזמן, אבל במצוה של קריאת המגלה הנשים פן מחייבות, "שאף הן היו באותו הנס", הנשים גם הן עזרו לנס; כמו שרואים שהנס של פורים קרה על ידי אסתר המלכה, הנס של חנכה קרה על ידי 'יהודית', ובזכות הנשים הצדקניות נגאלנו ממצרים.

דבר אחד הוא חשוב אחרי החתנה

אני רוצה שכל המורות ידעו: מחלקים ספרי לימוד לבנות, מלמדים חשבון, כתיבה ושאר לימודים, אבל בשקט שיידעו שהכל "שטויות והבלים"... זה לא כמו אצל הבנים שלומדים אתם תורה, לומדים חמש, משניות וגמרא; בבית החנוכה לומדים רק כדי למלא את הזמן, וזה באמת דבר חשוב, חייבים למלא את היום, אבל צריכים לזכר מהי ה'מטרה' של הבית חנוכה, לתת בטחון עצמי לבנות, שהבנות ידעו 'אני יכולה, אני שווה ואני חשובה'.

זה לא משנה אם הבנות יודעות את הלימודים, זה לא מוסיף ולא גורע, עוד מעט הבנות גדלות, מתחננות והן יקימו בית, ואז חשוב דבר אחד: בטחון עצמי! שהאשה תעריך את עצמה, ותדע ש'השם תברך אוהב אותי'.

ילדים שאינם מביאים מעטפות

מלמדים ומורות יקרים, עכשו מגיע החג הקדוש פורים, ובכל זאת מצפים למשלוח מנות ועל הטיפים ולמעטפות עם כסף מההורים, אבל צריכים לדעת, אי אפשר להפלות בין הילדים. אם ילד לא מביא מעטפה, מכל סבה שהיא, בין אם הוריו של הילד עסוקים, או שיש לילד הורים שלא חושבים, או שיש לילד הורים שאין להם כסף, גם להם צריכים לתת חינוך, לשבח אותם, ולבחור בהם לגבאי ולשאר תפקידים חשובים.

בנדאי שצריכים להפיר טובה, ובנדאי שיפה מאד שאבא מתיחס, אבל אם הוא לא יתיחס אסור שזה ישפיע על החם והאהבה לילד.

הגמרא הקדושה מספרת (תענית כד.) היתה פעם בצרת - לא ירד גשם זמן רב, ויהודי פשוט נגש לעמוד להתפלל על גשם, ומיד כשהוא אמר את המלים: "משיב הרוח, ומוריד הגשם" - התחיל לרדת שטפון של גשם, שאל אותו רב: "מהו הכוח שלך שמה שאתה מבקש מהשם יתברך

מתרחשת שם מלחמה בין האמא לבת.

מלים טובות הן 'חיים' לאדם

אי אפשר לתאר את המשמעות של מלה טובה.

אני כל הזמן מקבל מכתבים מילדים במוסדות, כשאני רואה שבת כותבת: "המורה שלי היא המורה הכי טובה, כי לא עובר יום שהיא לא נותנת לי מלה טובה", אני שמח מאוד, כי מלים טובות הן מאוד מאוד חשובות.

כשהייתי ילד שמעתי ספור מאמא שלי, בעיר אחת רצו לעשות מחקר לראות מהו הדבר הכי חשוב לתינוק; העירייה חטפה ילדים מאמותיהם מיד אחרי לדתם, הכניסו אותם למקום סגור בבית חולים, נתנו להם את האכל וכל מה שהם היו צריכים בצורה אוטומטית, ותוך זמן קצר מתו כל הילדים, כי היה חסר להם את החם של אמא שלהם, הם לא קבלו את המלים הטובות ואת הלטיפות של האמא.

הספור הזה מאד תפס אותי בילדותי, הייתי חולם על זה, ואני לא יכול לשכח את זה. עד היום אני לא יודע אם הספור הוא אמתי, או שאמא שלי פשוט רצתה שאני אכל את הארוחה; פדרפם של הורים חכמים שמאכילים את הילדים, ילדים הרי לא מחבבים עוץ, אז מתחילים לספר להם ספור מעניין כדי שהמח של הילד יהיה שקוע בספור, וישאל שאלות, ובינתיים מכניסים לו את האכל לפה.

אם הספור אמתי או לא - זה לא משנה, אבל המסר הוא בנדאי אמתי, כי אפלו אנחנו שאנחנו כבר גדולים גם אנו צריכים מלים טובות. אבל לילדים קטנים זה מאוד חשוב, ולא כל הילדים מקבלים מלים טובות בבית, ובשביל זה אנחנו כאן כדי לתת אהבה וחם לכל הילדים.

היא בנדאי חושבת יותר את המחשבות מהסוג הזה, 'כן צריכים אותי', 'לא צריכים אותי'.

בדרך כלל עלולים לחשב: 'בשביל מה צריכים לומר פעם ועוד פעם לילד מלה טובה: "אתה ילד טוב" ו"אתה ילד טוב", הרי כבר אמרתי לו מלה טובה בתחלת השנה... אבל אם המורה עצמה גם חושבת כך כל יום אם 'כן צריכים אותי' או 'לא צריכים אותי' והיא מקוה בכל יום 'הלואי שמישהו יגיד לי עוד פעם שאני מורה טובה', אז היא יכולה להיות האדם הנכון לתת לבנות מלים טובות, כי בדרך כלל האדם שעובר בעצמו את הצרה - הוא האדם הכי מתאים לחזק את השני שיש לו את אותה בעיה.

יש הסבר על ההתנהגות הרעה

ישנם ילדים מסכנים שבאים מבתי שבוורים, הם מסתובבים כל היום עם מחשבות רעות: 'כן צריכים אותי', 'לא צריכים אותי' אי אפשר לתאר מה יכולים לשנות במח של האדם במלה טובה 'אחת'!

בשבת שעברה הייתי בקריה, נגש אלי אברך ומאוד בכה, הוא אומר לי: "ראש הישיבה, אני זקוק לעצה; מה לעשות? אשתי אינה אוהבת את אחד הילדים, הם על חד הספין... ואשתי אפלו מודה שהיא לא יכולה לסבל את הילד". אני חושב לעצמי: איך יכול להיות שאמא לא יכולה לסבל את הילד שלה עצמה ובשירה? יכול להיות שליילד יש את אותו אפי של האמא, ולכן קשה לה לראות איך זה משתקף בילד... האברך בקש ממני: "ראש הישיבה חייב לעזור לי".

אמרתי לאברך הזה: דבר ראשון תתקשר למנהלת ותספר לה מה שקורה בבית, כדי שאם הבת תהפך את הפתה, שהיא תדע את ההסבר לזה, שהמנהלת תדע שאצל הבת הזאת זה לא הולך שהבית הוא הנחמד ולבית הספר 'חייבים' ללכת, אלא הפוך, הבת נרדפת בבית,

מתקיים?" והוא ענה: **"אני לומד עם ילדי ישראל, ואני לא מפלה בין ילד שהאבא שלו משלם לי כסף שאלמד אתו, לבין ילד שאבא שלו לא משלם לי"**.

מלמד שמסתכסך עם אבא

אנחנו הרי בני אדם ויש טבע שאוהבים ילד של אבא שאוהבים אותו, ולא אוהבים ילד של אבא שהסתכסכו אתו; אבל אסור להזיק לילדים, חס ושלום, אסור לזלזל או לדחות ילדים. כל הילדים צריכים לקבל לטיפה, כל הילדים צריכים לקבל הרגשה טובה, 'בקר טוב' עם חיוך, 'חג שמח' עם חיוך, וצריכים לשאל את כלם בשוה: **"למה אתה מתחפף?"**

אם מלמד הסתכסך עם אבא והוא מרגיש שזה על חשבון הילד שלו, הוא חייב להודיע על כך במשרד, הוא חייב להיות אמתי עם המנהל,

תגיד למנהל: **"יש לי טינה על האבא של הילד, ואני מרגיש שזה מזיק לילד שלו"**.

בבית הספר זה יכול לקרות יותר בתדירות כי יש לנו הרי מורות צעירות; אם אמא מעליבה מורה, או צועקת על מורה: **"צעירה שכמותך... מה את יודעת מהחיים שלך?"**, צריכים להזהר, אם פגועים מהאמא ומרגישים שעומדים לנקם בבת, חייבים להודיע על כך במשרד, להיות אמתיים עם המנהל ולהגיד לה: **"אני מרגישה שאני מזיקה לילדה, כי אני פגועה מאמא שלה"**.

להתכונן לפני שבאים אל הילדים

מלמד ומורה חייבים ללכת לישי מקדם.

חייבים להכין את חומר הלימודים ואת הספורים היפים שעומדים ללמד עם הילדים. צריכים גם להכין

באופן ברור באיזה משל ישתמשו כדי להסביר את הלימודים כדי שיהיה מעניין.

אי אפשר לפל לכתה מתוך רעב ועיפות כאלו נפלת מתוך התקרה וגם אתה לא יודע למה באתי לכאן היום'...

לא באים לבית החנוך כי מחפשים לברוך מהבית כשבבית יש הרבה כביסות ובבית החנוך יותר קל.

צריכים לעשות הרבה 'תפלות' לבקש מהשם יתברך, שהכל יצליח בפתה.

אם נעבד עם לב - הקדוש ברוך הוא ישלם לנו.

יעזר הקדוש ברוך הוא, שבזכות שאנו לומדים עם ילדי ישראל, שנצליח בקלות עם הילדים שלנו, אמן.

מכתבים מענייני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

האם לתת סרטים בשרים לילדים?

שאלה

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני סגן מנהל במוסד לילדים מגילאי גן עד כיתה ד', אני שומע הרבה את שעורי ראש הישיבה ואני נהנה מאד לשמוע חדושים איה לעבוד עם הילדים.

אצלנו במוסדות יש תוכנית בזמן האחרון כדי שהילדים יתנהגו יפה בבית, ששולחים כל שבוע לבית דברים מעניינים שתהיה תעסוקה לילדים בבית, ההורים מאד מוקירים את זה, אנחנו גם שולחים דיסקים עם ספורי צדיקים.

בזמן האחרון בקשו הורים אם המוסד יכול להוציא סרטים לילדים של ספורי צדיקים ועל הפרשה, היה וכוח אם לעשות את זה או לא, חלק מהצוות חשבו שממילא רוב ההורים מראים לילדים הצגות חרדיות וכדומה - אז כדאי להוציא סרטים בשרים, אחרים אמרו

שאם זה יוצא רשמית מהמוסדות זה יראה כאלו סרטים הם מתרים.

אני אחזתי שזה כן דבר חשוב, כי כך אפשר להכניס בילדים הרבה מוסר ויראת שמים, אני רוצה לשמוע מראש הישיבה מה הדרך הנכונה להתנהג?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וי'רא, י"ד מר-חשון, שנת תשפ"א

לכבוד ... נרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

חדושים?! איזה חדושים? אנחנו לא מחדשים דרך חדשה, אנחנו חוזרים לדרך הישנה. רבינו אמר (עין חיי מוה"ר, סימן רסד; שצב): **"אני מוליך אתכם בדרך חדשה שהוא דרך ישנה, בדרך שהלכו בו אברהם אבינו יצחק אבינו ויעקב אבינו"**.

תדע לך שעל מנהל יש אחריות גדולה; ההצלחה של התלמוד תורה מנחת בידיים של המנהל. כשמנהל מחזק תמיד את המלמדים, הוא מדבר יפה למלמדים - הם יעבדו במסירות, הם יצליחו בעבודתם, לכן תזכור לתת מלים טובות כל יום לכל העובדים שלך - למלמדים המסורים, כל יום תדבר אתם אפילו מילה שתיים, זה יתן להם כח להמשיך עם הילדים.

לעבוד עם ילדים זה לא עבודה קלה, להיות מלמד זה עבודה קשה; מי מדבר על להיות מלמד סבלן - זה עבודה קשה ומרה מאד, רב הפעמים אף אחד לא יודע מה שהמלמד עובר; ההורים עובדים קשה כל השבוע, הם לא יודעים בכלל מה קורה עם הילדים, הם שוכחים בכלל שיש להם ילדים, הם לא יודעים מה המלמד

עובר עם הילדים שלהם, היחיד שיכול לחזק הוא המנהל.

אל תראה לילדים שום סרטים או סרטונים, לא משנה חרדי או חסידי; זה לא קשור אם ההורים ממילא מראים לילדים, כי אם ההורים מראים לילדים אז זה כבר סבה לא להראות להם, שהילדים יהיו כמה דקות בתלמוד תורה עם ראש בריא ויראו דברים שנוסעים, הולכים, באים וכו'; לילדים קטנים יש מח רגיש, צריכים לשמור עליהם עוד יותר.

אל תראה לילדים כלום; אצלנו בתלמוד תורה, בשנה הראשונה כשפתחנו את החיידר הראנו לילדים הסרטה ומוהרא"ש למד אותי אז שאסור לעשות את זה, זה דבר שנוגד את החנוך.

אל תקשיב לחסידים מודרניים; אנחנו צריכים לעשות מה שרבותינו למדו אותנו.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...
(עצתו אמונה פרשת וירא תשפ"א)

בני הבחור חוזר מהישיבה, איך אני מסתדר אתו?

שא"ה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

בין הזמנים מגיע, ובנינו הבחור חוזר הבייתה מהישיבה בחוץ לארץ, הוא בחור עם אפי קשה מאד שקשה להסתדר אתו, ובכל בין הזמנים

כשהוא חוזר הבייתה אנחנו סובלים ממנו הרבה. אולי ראש הישיבה שליט"א יכול להדריך אותנו איך לקבל אותו ואיך להתיחס אליו?

יישר כח גדול

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת האזינו, ז' תשרי, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

קח את העצה של רבנו, העצה של אומרה; תחפש בו דברים טובים, נקודות טובות, אתה ביחד עם אשתך תחפשו בו דברים טובים ותעשו עסק מזה, תתפעלו באמת מהטוב שיש בו כף לא תסבלו ממנו והוא לא יסבל ממכם, אבל כל זמן שתסתכלו על האופי הקשה שלו הוא ירגיש שההורים שלו לא אוהבים ממנו, אתם תסבלו ממנו והוא יסבל ממכם; אתם צריכים לרחם עליו כף הוא יוכל להשתנות לטובה.

(בגלל זה רואים ילדים שמתנהגים טוב מאד בבית ובתלמוד תורה הם לא טובים, או להפך - בתלמוד תורה הם מתנהגים טוב אבל בבית סובלים מהם, איך יכול להיות שאותו ילד יהיה הפוך? זה בגלל שבבית אוהבים ממנו, כף הוא משתף פעולה ומחפש איך להשתפר, בשעה שבתלמוד תורה המלמד מסתכל עליו במבט רע והילד לא משתף פעולה, וכך גם להפך).

מהרגע שהוא חוזר הבייתה תרוממו אותו ותנו לו כבוד, כף הוא ישתדל להשתפר יותר. רבנו אומר (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רב): "כל מי ששכלו קטן ביותר, צריך לחלק לו כבוד ביותר, כי כל מה ששכלו יותר קטן, הוא יותר חפץ בכבוד", תרוממו אותו תמיד, כף הוא ירצה להיות יותר טוב, הוא יתנהג אליכם בדרך ארץ.

אני אומר לך עוד פעם, בדרך של "אומרה" אתה תצליח; זה עובד פלאים, זו עצה הן להורים עם ילדים והן למחנכים להצליח עם תלמידים, כפי שרבנו מסיים (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב) שזה הפרוש כמה שחכמינו זכרונם לברכה אומרים (שבת יא.): "באמת אמרו החזן רואה היכן תינוקות קו ראין", החזן יכול להלחין נגונים; מי שיכול להוציא את הטוב מכל תלמיד הוא יכול לגרם שהילדים ילמדו ויתפללו.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים. גמר חתימה טובה.

...
(עצתו אמונה יום טוב סוכות תש"פ)

מדור חינוך

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(כאדיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו ודעו נפשכם -

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימיל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיוזק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / 845-351-9060

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיוזק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיוזק יומי chizikyomi@gmail.com